6229 Ն· 1889 ՄԱՅԻՍ 3 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ — 30 ՈՒՆՃՈՒ ՍԻՆԷ — ԱԼԱՖ· ՄԱՅԻՍ 15 — Ն· 6229

Արարատի Էջերից

20 ՓԱՐԱ

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻՆԱՂ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
فره‌بت یانوسیان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
غلطه‌ده چشمه میدانده ۲۹۸ نومرولی محل مخصوصده

Ղազէթամիզ ճէր կիւն չբզար։

ԳԻՆԵԱԹԼԱՐ

Սեղեկիք Մէճիտ 8
Ալիք այլոզ 4
Բօսքա իւճրէթի պէզէ այիտ տիր

Գալաթատա, Ազապ-գաբուսունտա, Զէյտ Մէյտանընտա, Ֆընդրուգլուն զարշըսընտա 298 նիշմէրօյու Մանզումէի էֆէնտիմիզ մաթպաասընտա։

١٣٠٥ ՄԱՅԻՍ ٣

١٣٠٦ ՐԱՄԱԶԱՆ ١٥

ՐԷՃԱ

Թաշրալարտա պուլունուպտա հէնուզ ղազէթա պէտէլինի իրսալէ հիմմէթ իթմէմիշ օլան զաթլարը, լութֆէն իկք բօսթա իլէ իրսալէ հիմմէթլէրինի, վէ Սէֆալէթի Լօնտրա նամ քիթապընտա իքի ճիլտի, արզու իտէն զաթլարա կէօնտէրիլմէք իւզրէ պաղլամտրրլարագ հազրլանմագտէ օլտուղունտան, անքն իչին տախ, եա պիրէր մէճիտիյէէ վէ եախօտ մէքթուպ տէրունինտէ պիր մէճիտիյէլիք մէքթուպ քուլու իրսալինէ հիմմէթի ըճա իտէրիզ։

Իլք իլանընմըզտա, հէր նէ գատար եանը եազըլըրզընտան, իքի ճիլտի 10 զուրուշ անլաշըլմըշ իսէ տէ, պէհէր ճիլտի 10 զուրուշ եանի իքիսի 20 զուրուշ օլաճագ տըր, վէ բօսթա իւճրէթի տէ թալէպ օլունմաեըպ իքրամ օլունաճագ տըր։

Ղու քիթապ, հիչ օսանճ կէթիրմէեիճի վէ ղայէթլէ էյլէնճէլի վէ մալիումաթ վիրիճի պիր քիթապ օլ սուղունտան, հէր քէսին օգումասընը արզու իտէրիզ։

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԸ

Նոյ Ֆրոյ Բրէ՝ զազէթասընտա սերկինին ագսամը միլխթէլիֆէսի հագդընտա պէր վէճհի աթի օգունմուշ տուր։

Ա՝ֆէլ էօ՝լէնին օլ ճիհէթ եանէ՝

Սերկի մահէլլինին պու ճիհէթի, հիւքիւմէթ աեիտ օլան ֆապրիգալար մամուլաթը քէօշկիւ։ վէ Մ· Այֆէլին քէնտի քէօշկիւ, վէ հավա կազընին թաթպիգաթը միլխթէլիֆէսինի հավի պիրիանէ վէ թէլէֆոն ճիրքէթինին քէօշկիւ պուլունուեօր։ Ղու քէօշկտէ պուլունան ինսան, պիւեիւք Օբէրա իլէ Օբէրա-գօմիդ թէաթրօլարընտա իճրա օլունան լուպիեաթը տինլէեէ պիլիր։ պունլարըն ալթ թարաֆընտա տախի պիր Ֆինլանտ վէ պիր Նօրվէկիա դուլիպէլէրի իլէ Վէրուլէթին Բօրսըլէն մատամուլաթը սերկիսի վէ Ֆոլի Բարիզիեէն թէաթրօսու պուլունմագտա տըր։

Ղու թէաթրօ քեամիլէն չէլիկտէն մատամուլ ֆուր։

Ղու թէաթրօնուզ ալթ թարաֆընտա տախի Մ· Բէրտուսօնուն թուղլա սերկիսի, վէ Իսթանպօլ թիւթիւն Ըէժիսինին թիւնթիւնլէրինի հավի զաեէթ զարիֆ պիր քէօշկ պէճլունուեօր։ պունունտա ալթ թարաֆընտա Մ՝օնագօ սերկիսի իլէ սանանեի նէֆիսէ սերկիսի վագը տըր։

Լ՝ ուրոնի սուպէրը օլանդա լէրէ պինալը

Ղու սըրատա իտրօկրաֆ վէ մաթպուաթ քէօշկլէրի իլէ պիր բօսթախանէ վէ էլէքթրիգ իտարէսի վէ ջըմալի Ֆրանսա տէմիրխանէլէրի, էսկի քէրկէֆ իշլէրի սերկիլէրի, վէ Միլինէր պիրատէրլէրին ախըրլարը վէ Պէլճիգա վէ Իմիտպուրնու քէօշկիւ վէ Քըմպըրլէյ էսաս մատէնի սերկիսի իլէ պաղը պիւեիւք ֆապրիգալարը մատամուլաթը հավի քէօշկլէր պուլունուեօր։

Մէն նէրջինին օլ ուհէլ

Թրօգատէրօեա տօղրու, ավտէթ օլունտուղու հալտէ, իլէնա քէօբրիւսիւնիւն սաղընտա վէ սօլունտա կաղ չիրքէթլէրինին սերկիսի պուլունուպ, պունուն պիր մահալլինտէ 18 մէթրօ գուլթրինտէ վէ 8 մէթրօ եիւքսէքլիկինտէ Ռուսիա վէ Ամերիգանընն էն ճէսիմ բէթրօլ կաղը մատէնլէրինին բէսիմէրինի հավի պիր բանօրամա վաղ օլունմուշ տուր· պու սերկիտէ կաղընն թէնվիր վէ թէսխին վէ թահրիք իչին նէ սուրէթլէ խսթիմալ օլունտուղունու կէօսթէրիր· միլթէատիտ մաքինալար մէվճուտ տուր։ Պիր աղ էօթէտէ էլէքթրիգ գուվվէթի իլէ հարէքէթ իտէն մաքինալար սերկիսի մէվճուտ տուր։

Բէօբրիւնինաղ ճիհէթինտէ թէֆրիգ օլունմուշ պիր հավուզտա սեֆաեին սերկիսի պուլունուեօր· պու հավուզտա 11,000 պէյկիր գուվվէթինտէ օլան թօրնամ վաբօր, վէ պու վաբօրուն տէրունինտէ Հավը լիմանընը միսավվէր պիր բանօրամա պուլունուեօր։ Օլ սահիլինտէ սթրիտիա վէ միտեա վէ պալըդ վէ պալըդճըլըդ վէ մէէքիւլաթ սերկիլէրի մէվճուտ տուր։

Թրօֆոդէրօ

Թրօգատէրօնուն էթրաֆը ֆէնէնի նէպաթաթ սերկիսինէ թախսիս օլունմուշ տուր։ Ֆէնէնի նէպաթաթ սերկիսինէ թէֆքիրիգ օլունան մահալ 40,000 միւրէպպա մէթրօտան իպարէթ օլուպ, պունտա 25 ատէտ սօպա 14 ատէտ գաեբսը պաղչէլէրի իլէ պիր խայլի քէօշկլէր վէ մէյվէլէր դօյմագ իչին չատըրլար մէվճուտ տուր։

Նէպաթաթ սերկիսինին այչագ մահէլլէրինտէ մէյվէտար աղաճլար իլէ սարմաշըգլը նէպաթաթ տիքիլմիշ տիր։ Վիգթօրիա ճիւմհուրիեէթինին վէ Ֆրանսա նաֆիա նէզարէթի իլէ օրման նէզարէթինին սերկիլէրի տախի Թրօգատէրօ ճիվարընտա ինչա օլունմուշ տուր։ օրման նէզարէթի սերկիսինին քէօշկիւ Ֆրանսատա պուլունան հէր նէվ աղաճլարըն քերէսթէսինտէն պինա օլունմուշ տուր։ տըշ գարամասը էլվանը թապկիեէլէրի մուհաֆազա օլունմագ շարթըյլա ըէնկէարէնկ թախթալարտան իպարէթ տիր։

Քէօշկին տիրէկլէրի տախի գապուգլարը սօեուլմամըշ պիր գաչ եիւզ սէնէլիք աղաճլարտան մատամուլ տուր։

Պունուն ինչասընա 1500 միւքեապ (խորանարդ) մէթրօ քերէսթէ սարֆ օլունարագ, եիւզի 16 վէ տերինլիկի 13 մէթրօ տուր· պու քէօշկտէ տիւնեատէ եէկեանէ պուլունուր օտուն բարչայարը ճէմ օլունմուշ տուր։

Իորդ ըէիրմը

Ղու մահալ մահսուլաթ վէ ալէաթ վէ էտէվաթը զերկիեէեէ թախսիս օլունմուշ տուր· պինալարընը տըշ թարաֆը ճալիպի տիգգաթ օշմաեըպ, իչ թարաֆը մահսուլաթ վէ ալէաթ վէ էտէվաթտան պաչգա օրագ վագթընը վէ պաղ պօզըշմա իլէ սերաեընը իմալը կիպի պիր չօգ մէնզարէեի միւսավվէր պիւեիւք թապլօլար պուլունուեօր քի, պունլարընը լէթաֆէթի գուրպինտէ պուլունան աղաճլար վէ նէպաթաթը թապիկիեէնին լէթաֆէթինէ ըէգապէթ իտիեօր։

Ֆրանսա մահսուլաթ վէ ալէաթ վէ էտէվաթ սերկիսի 15984 վէ մէմալիքի էճնէպիեէ սերկիսի 9,577 միւրէպպա մէթրօլուգ պիր սաթը իսթիեապ իտէր· մահսուլաթ վէ էտէվաթը զերկիեէ սերկիսինտէ Ամերիգա վէ Լիւքսէմպուրկ վէ Հօլանտա վէ Ռումանիա վէ Ռուսիա վէ Տանիմարգա վէ Ավսթրիա-Մաճարիսթան վէ Նօրվէկիա վէ Պէլճիգա վէ Ինկիլթէրա միւսթէմլիքընընը պիրէր քէօյլերի պուլունուպ մէմալիքի մէղքիւրէտէ նէշվ ու նէմա պուլան ֆիտանլարը հավի պիրէր սօպա վէ պիր լօգանթա վէ պիր չօգ չայ վէ գահվէխանէլէր պուլունմագտա տըր։

Էլհասըլ Բարիզին պու քէօշէսինտէն Ֆրանսա միւսթէմիրաթընընն հէր ճիհէթի կէօրիւնմէքտէ տիր։

Ղու սերկի մահալընընն նիհայէթինտէ Բարիզ իլէ էն մէշհուր Բարիզիլիէրին ըէսիմէրինի հավի Մ· Գասթէլլանընն պինա իթտիկի քէօշկ պուլունուեօր· ֆագաթ իլք էվվէլ նազարա չարբան ըէսիմ Պուլանժէէնին ըէսմի օլտուղու ճիհէթլէ, մէզքիւր քէօշկ հիւքիւմէթ թարաֆընտան գաբատըլմըշ տըր։

(Մէրկէ ֆէֆը եօլու)

Սերկինին իսթիեապ իթտիկի մահալ 3500 մէթրօ ուզունլուզունտա պուլունտուղու ճիհէթլէ, սեերճիլէրին սուհուլէթի իչին պիր պաշտան էօթէքի պաչա գատար պիր տէմիր եօլ խաթթը ինչա օլունմուշ տուր։ Ղու տէմիր եօլը էքի սըրա աղաճ ալթընտան կէչէրէք պիր եէչիլիք թունէլի ալթընտան կէչիեօր տէմէք տիր։

Ցէմիր եօլ գաթարլարը սապահ սաաթ ալափը· 9տան ադշամ սաաթ 11է գատար պաեաղը կիւնլերտէ 10 տագըգատա պիր, վէ բաղար կիւնլերի 5 տագըգատա պիր հարէքէթ իտէրէք, Թրօգատէրօտան Շան տը մարսըն նիհայէթինէ գատար 10 տագըգատա վարըեօր։

Ղու 3500 մէթրօլուգ մէսաֆէտէ 3 սթասիօն եարըըպ, իւճրէթի նագլիեէ 25 սանթիմ եանի 45 բարա տըր։

Իչթէ պու նազար իլէ պագըըտըզը հալտէ, Բարիզ սերկիի ումումիսի պալէատէ թաատատ օլունան ագսամտան իպարէթ օլուպ, պու գըսըմլարը իլէրուտէ պէրէր պիրէր նազարը թէտագըգտէն կէչիրէրէք լազըմ կէլէն թաֆսիլաթը վիրէճէկիմ։

ԻԹԱԼԵԱ ԳՐԱԼԸՆԸՆ ՊԷՐԼԻՆԻ ՍԷՑԵԱՀԱԹԸ

Բօն զազէթասը, Իթալիա գըրալընընն Պէրլինտէ իգամէթի հագդընտա նէչը իթտիկի բրօկրամա կէօրէ, գրալը միշարիլիյհ հազրէթլէրի, մայիս 21տէ սթասիօնա վասըլ օլուպ, իմբէրաթօրիցա թարաֆընտան Կարտ տիւ Գօր սալասընտա գապուլ վէ ֆամիլեաճա պիր գահվէ ալթը թէրթիպ, վէ ադշամ զիեաֆէթ քէշիտէ օլունաճագ տըր· 22տէ ԹամբէլՀօֆը օրտուկեահընտա պիւեիւք ըէսմի կէչիտ իճրա իթտիրիլէճէք, վէ Շարլօթենպուրկա տօղրու թէնէզզիւհ վէ Օբէրատա վիզիթա իտիլէճէք վէ ադշամ զիեաֆէթ քէշիտէ օլունաճագ տըր· 23տէ Բօցտամտա Լիւսթկարթէնտէ ըէսմի կէչիտ իճրա վէ էֆֆլէնին շէհրին գասրընտա թաամ օլունուպ, Իլ տէ Բօն նամ սուլարտա կէզիլէճէք վէ ադշամ Իթալիա խէֆարէթխանէսինտէ զիեաֆէթ քէշիտէ օլունաճագ տըր· 24տէ Պէրլին ճիվարընտա պիւեիւք ասքէրի մանօվրալար իճրա, վէ խասա իքինճի ալաեը գապըթմանը նէզտինտէ թաամ, վէ Բիւհմէշհալը զիեաբէթ, բրէնս Ալպրէխթ նէզտինտէ ֆամիլեաճա թաամ, վէ շէհիրտէն կէչէրէք թէնէզզիւհ, վէ Սալ Պլանչտա գօնսերթօ իճրա իտիլէճէք տիր· 25տէ թախլիսիեէ սերկիսի զիեաբէթ, վէ իմբէրաթօր իլէ իմբէրաթօրիցա նէզտինտէ վէտա թաամը իճրա իտիլէճէք տիր։

ՍԸՐՊԻԱ

Վասի հէյեէթի թարաֆընտան սերկիի ումումիեի զիեաբէթ իչիւն Բարիզէ կիտէճէկի զեման օղլու Դրալ Ալէքսանտր իլէ միւլագաթ իթմէսինի դրալիցա Նաթալիեէ թէքլիֆ օլունմուշ իտուկի մուհադագ կիպի կէօրիւնիւեօր· միւշարիլէյհա մախտումը իլէ էսնայի սէյեահաթընտա միւլագաթ իտէճէկի մահալի թայեինէ սերպէսթ պըրադըլաճագ տըր· պու հալտէ Դրալ Ալէքսանտր ըէֆագաթընտա բէտէրի օլմաեըպ, էրքեանը վէսաեէթտէն պիրի օլտուղու հալտէ, Բարիզէ կիտիպ միշարիլէյհի պէլքի օրատա պուլաճագ տըր։

ՐՈՒՄԱՆԻԱ ՎԷԼԻԻ ԱՀՏԸՆԸՆ ԻԶՏԻՎԱՃԸ

Ռումանիա վէլիի ահտը բրէնս Ֆէրտինանտ տը Հօհէնցօլէրնին գարիպէն իզտիվաճ իտէճէկի պու կիւնլէրտէ բէք չօգ սեօյլէնիեօր· Լէդերբե Բ՝ոդն զազէթասընն բիվաեէթինէ կէօրէ, միշարիլէյհ գըրալ, վէլիի ահտը միշարիլէյհին սիւրաթը միմքինէ իլէ իզտիվաճը արզուսունտա պուլունուեօր իսէ տէ, հիչ պիր սուրէթլէ զաթպիք բրէնսէսլէրինաէն պիրի իլէ իզտիվաճ իթմէմէսի լիւզումինը պէեան իտիեօր իմիշ։

ԳՕՆԿՕ ԴՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Լ՝ոնդէրանտա Պէլէ զազէթասը, Պէլճիգա դրալը Լէօբօլտ թարաֆընտան Պէրլին պաֆնֆերանսընն Դոնկօեա տաեիր օլան մուամէլաթընը իքմալ իչիւն կէլէճէք սեպտեմբերտէ Էվրօբա մուրախասալարընտան միւրէքքէպ պիր դոնֆէրանսն իճթիմաէ տավէթ օլունտուղունա տաեիր Աժանս Ըէյթերին վիրտիկի հավատիսին քիւլլիեէն եալան օլտուղունու պէեանտէն սօնրա տիեօր քի, օլ պապտէ տօղրու պիր շէյ վար իսէ, օ տա Ինկիլթէրա տէվլէթինին պունտան պիր սէնէ էվվէլ Աֆրիգատա էսարէթ հագդընտա Պրիւքսէլտէ պիր միխթէլիթ դոնֆէրանս թէշքիլինէ քէնտիսինի իգնա իչիւն, Դոնկօ հիւքիւմաթը նէզտինտէ տէկիլ, Պէլճիգա հիւքիւմէթի նէզտինտէ իճբայի թէշէպպիւս իյլէմիշ իտուկինտէն իպարէթ օլուպ, իսլթիտայի էմրտէ իչպու թէշէպպիւստէն պիր նէթիճէ հուսուլէ կէլմէմիշ իսէտէ, Ինկիլթէրա տէվլէթի, թէշէպպիւսի վագըընը պու քէրրէ թէճտիտ վէ թէէքիտ իթմիշ, վէ Պէլճիգա հիւքիւմէթի տէ քէնտիսինէ վագը օլան թէքլիֆի պիլ գապուլ, Պրիւքսէլտէ իճթիմա իտէճէք օլան իչպու դոնֆէրանսա պիրէր մուրախասա իրսալ իթմէէրի իչիւն, տէվլէթլէրին քեաֆֆէսինէ տավէթնամէլէր կէօնտէրմիշ տիր· պու սուրէթլէ չիմտի թարիխի իճթիմա թայեին օլունմագտան էվվէլ, տավէթ օլունան տէվլէթլէրին ճէվապլարընա ինթիզար օլունմագտա տըր։

ԱՎՍԹՐԻԱ ՄԱԼԻԵԷ ԳԱՆՈՒՆԸ

Մէճլիսի մէպուսան, մայիս 10 ընտա իճթիմաընտա, 1889 սէնէսի մալիեէ գանունընը գապուլ վէ թասդիգ իթմիշ տիր· պու գանուն մուճիպինճէ, սէնէյի մէղքիւրէ մէսարիֆաթը 540,045,885 ֆլորինէ, վէ վարիտաթ 542,815,944 ֆլորինէ պալիկ օլմուշ տուր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ՎԷ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Տէմիր եօլլար թարիֆասընըն թանզիմի զրմընտա Տէրսաատէթտէ թէճէմմիւ իտէն գօնֆէրանսա, Պուլկարիսթան թարաֆընտան մուրախխաս թայտէն օլունան Մ. Նիզօլօֆ վէ Շօեսոյհօֆ հիչ պիր իշ կէօրմէքսիզին Սօֆիաեա ավտէթ իթմիշ օլտուգլարընը եազմըշ իտիք. Պուլկար մուրախխասլարը իլէ Ռումէլի տէմիր եօլլարը մուրախխասլարը միեանընտա զուհուր իտէն պիր իխթիլաֆը էֆքեար պէր թարաֆ օլամատըզը ճիհէթլէ, Պուլկար մուրախխասլարը թանզիմ օլունան մաղպաթաեը իմզատէն իմթինա իթմիշլէր տիր. Ռումէլի տէմիր եօլլարը մուրախխասլարը Շարգի Ռումէլիտէն մէմալիքի էճնէպիհէէ իխրաճ օլունան էմթաա իշիւն, միւխթէլիթ գօմիսիօն թարաֆընտան թանզիմ օլունան թարիֆէէի գապուլ իթտիքլէրի հալտէ, վիլաեէթը մէզքիւրէ իլէ Իսթանպօլ վէ Տէտէ աղաճընա սէվգ օլունաճագ էմթաա իշիւն, էսքի թարիֆէէնին մուհաֆազասընտա իսրար իթմիշլէր տիր. Ռումէլի տէմիր եօլու մէէմուրլարը Շարգի Ռումէլինին Պուլկարիսթանա թապի պիր վիլաեէթ օլմատըզընտան պահս իլէ, Շարգի Ռումէլի խուրթուրթընըն էտիրնէ խաթթընա թապի օլաճագլարընը տէրմիեան, վէ պու խաթթլարըն թարիֆէ իլէ միւնասէպէթի օլամաեաճաղընը պէեան իթտիքլէրի ճիհէթլէ, Պուլկար մուրախխասլարը բրօթէսթօ իտէրէք, միւզաքէրաթա տէվամ իթմէմէկէ վէ Սօֆիաեա ավտէթէ գարար վիրմիշ օլտուգլարը Վիէննատան եազըլըեօր.

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Բարիզ 13 մայիս

Ռուսիանընն տիւեուռը ումումիէսինին ֆաեիզինի թէնզիլ իշիւն ագտ իտէճէկի եէնի իսթիգրազընն թահվիլաթը, 100տէ 91 ½ ֆիյեռաթլա մայիս 24տէ թէտավիւլէ իխրաճ օլունաճագ տըր.

Բոմա 13 մայիս

Պիւռճէ գիմիսիօնը, Աֆրիգա սէֆէրինէ մուխասսէս օլան մէպլաղտան 3 միլիօն ֆրանգ թէնզիլ իթմիշ տիր.

Բարիզ 14 մայիս

Մըսըր տիւեուռը միւմթազէսի ֆաեիզինին թէնզիլի իշիւն, պու կիւն Բօշիլտ, Պէյլսբօտրը վէ Հաուզման պանգալարը հէյեէթի իլէ ագտը մուգավէլէ իտիլմիշ տիր.

(Նէօլըզոս մախսուս պուր)

Պէրլին 13 մայիս

Վիւքէլատէն Մ. Արֆօրթ թարաֆընտան վուգու պուլաճագ միւտախէլէ սէմերէսի իլէ թաաթիլի էշզալ խուսուսու գարիպէն պէր թարաֆ իտիլէճէք տիր.

Վիէննա 13 մայիս

Կակարին նամ Ռուս սէյրի սէֆաեին գունբանեասը, Վիէննատա պիր շիւպէ թէէսսիս իթմիշ տիր. մէգքիւր գունբանեա, Դարա տէնիզ վէ Անատօլու լիմանլարը իլէ Թիւրն Սուտրինէ գատար Թունա նէհրինին աշաղը ճիհէթինտէ վագը լիմանլարա, վէ իշպու լիմանլարտան Վիէննաեա եօլճու վէ էմթաայի թիւճճարիեէ գապուլ իտէճէկինի իլան իթմիշ տիր.

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Թարաֆը էշրէֆի հաղրէթի Բաթիշահիտէն ճաբօնիա իմբէրաթօրընա պիր դրթա Իմթիեազ նիշանը իհտա պույրուլուպ, պիր հէյեէթի մախսուսէ իլէ ճաբօնիաեա կէօնտէրիլէճէկինի Մէնրեչրտէն նազլէն տիւնքի նիւսխէմիզտէ եաղմիշ էտիք.

Էճնէպի զաղէթալարընտան պիրինին պէեանընա կէօրէ, հէյեէթի մէզքիւրէնին մէքթէպի Պահրիեէյի Շահանէ մէէզունլարը իլէ գարիպէն Հինտ վէ ճաբօն սուլարընա ազիմէթի մուգաբրէր օլան Էրնօլրո-Լ ֆըրգաթիյնի Հիւմաեուընընա սիւվար օլարագ հարէքէթ իթմէսի մէէմուլ պուլունմուշտուր.

ճաբօն իմբէրաթօրու, պունտան 3 սէնէ էվվէլ քէնտի ամուճասընընը թահթը ըիեասէթինտէ պուլունան պիր հէյեէթ իլէ զաթը հազրէթի Բաթիշահիեէ «կիւնէշ տօզտու» նիշանընընն մուրասսա պիր գըթասընը երսալ էյլէմիշ իտի.

Ցիւն ագշամ Սաորը սապըդիւպէթ. տէվլ. Սաեիտ բաշա հազրէթլէրի, վէ Շէհիր Էմինի տէվլ. Մազհար, վէ Տէֆթէրի Խագանի Նազըրը տէվլ. Ալի Ռիզա բաշալար հազարաթը, վէ Թէշրիֆաթիի ասքէրի տէվլ. Հասան վէ Շգօտրա վալիի սապըգը տէվլ. Թահիր բաշալար հազարաթը վէ Մըսըրլը սաատ. Օսման բաշա հազրէթլէրի վէ պազը մէէմուրլիյնի քիրամ սէրայի Հիւմաեուընը Միւլիւքեանէտ իիթաար իթմիշլէր տիր.

Պարօն տը Հիրշ թարաֆընտան հիւքիւմէթի Սէնիեէեէ իթա գըլընան մէպալիղին պիր գըսմը քիւլչէ օլարագ, Տէրսաատէթէ վասըլ օլուպ, պունտան էվվէլ Զարպխանէյի ամիրեէ թէսլիմ իտիլմիշ օլտուզու կիպի, պու քէրրէ պանգը Օսմանի վասրթասըյլա ճէլպ օլունան քիւլչէլէր տախի, տիւնքի կիւն արապալար իլէ Զարպխանէյի ամիրեէ նագլ օլունմուշ տուր.

Հաֆթատա պիր տէֆա զապթիեէ վասրթասը իլէ ատի վէ թէահհիւտի մէքթուպ գապուլ վէ թէաթի օլունմագ իզրէ, Թօգատտա էրպաա գազասընտա բօսթա չիպէսի քիշատ օլունտուզու Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի ալիեէսինտէն պիլտիրիլիեօր.

Գրիւբ ֆապրիգասընընն Տէրսաատէթ վէքիլի Մ. Միլհաուզէն խասթէ օլտուզու ճիհէթլէ, միւմաիլէյհին քէսպի աֆիեէթ իթմէսինէ տէկին եէրինէ, Գրիւբ ֆապրիգասը թարաֆընտան չէհրիմիզ պանքէրլէրինտէն Մ. Հարիրին թայեին օլունտուզու իշիտիլմիշ տիր.

Էտիրնէ մէարիֆ միւտիրի իզզ. Էտհէմ Սիւրուրի էֆ. մէէզունէն Էտիրնէտէն, վէ Ավօթրիա տէվլէթի ֆէխիմէսի պին պաշըլարընտան Սէֆանի Խաշէնէյ վէ պարոն տը Վաքէլ Պուքրէշտէն, վէ տէվլէթի միւշարիլէյհանընն իւմէրայի ասքէրիեէսինտէն մարէշալ գօնթ տը Վիսգօ, վէ Պուլկարիսթան զաղիթանընտան եիւզ պաշը Մ. Էօժէն Նիյկ Վարնատան տիւնքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշլէր տիր.

Սուսամ պէեի տէվլ. Ալէքսանտր Գարաթէօտորի բաշա հազրէթլէրինին հէմշիրէսի մատամ Զուլ Պալթաճինին վէֆաթ իթտիկի, Աթինատան վարիտ օլան խաղէրլէրտէն տիր.

Էվվէլքի կիճէ Սուլթան Պաեազիտ ճիվարընտաքի թէնհա սօգագլարտա 3 շախսըն տօլաշմագտա օլտուգլարը բօլիսլէր թարաֆընտան կէօրիւլմէքլէ, ախզ ու կիրիֆթ օլունաճագլարը սըրատա, պիրի ֆիրար իթմիշ իսէտ, իքիսի տէրտէսթ օլունարագ, պիրիսի սապգալը Հիւսէյին վէ տիկէրի կապտան նամ շախսլար իտուկի, վէ իւզէրլէրինտէ պիր թագրմ խըրսըզ ալէաթը իլէ պիր մանիվէլա վէ պիր պիւեիւք դամա զուհուր իթտիկի իշիտիլմիշ տիր.

Կէչէն ապրիլ աեընտա էշխասը մուղիրէտէն 60 քիշի, Զապթիեէ նէզարէթի ալիեէսի թարաֆընտան մահալը պաեիտէեէ թարտ վէ թէպեիա օլունմուշ տուր.

Կազ հումուլէլի վէ Օսմանլը սանճաղընը համիլ Էվ-Ինկէլ-Ռու նամ եէլքէն սէֆինէսինին Սագըզ լիմանընընտա միւհթէրէգ օլտուզու վէ ելինէ կազ եիւքլիւ օլուպ, եանընտա տէմիր իւզէրինտէ տիկէր 3 սէֆինէնին թաեիֆէլէրին զայրէթի իլէ եանմագ թէհլիքէսինտէն գուրթուլտուգլարը Սագըզտան պիլտիրիլմիշ տիր.

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազտրըմըզ վէճհլէ, Ալմանեա սէֆիրի Մ. Բատօվիչ ճէնապլէրի պու ագշամ Սիրքէճի գաթարըյլա Պէրլինէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր.

Սէֆիրի միւշարիլէյհ, կէչէն ճիւմաա իրթէսի ագշամը մապէյնի Հիւմաեուընը Միւլիւքեանէտ քէշիտէ պույրուլան զիեաֆէթի Սէնիյեէտէ պուլունտուզու սըրատա, թարաֆը էշրէֆ հաղրէթի Բաթիշահիտէն քէնտիլէրինէ զաեէթ զարիֆ վէ մուսանա պիր թապագա իհտա պույրուլտուզու կիպի, զիեաֆէթի Սէնիյեէտէ հաղրը պուլունան սէֆարէթի միւշարիլէյհա պաշ թէրճիմանը Մ. Թէսթաեա տախի միւզէյեէն պիր թապագա իհսան պույրուլմուշ տուր.

ԷՎԱՄԻՐ

Կէչէնտէ հէր նասլսա Սուսամ ատասընա պիլ իտխալ սիւրիւլմիւշ օլան մէճիտիեէ չէյրէքլէրինտէն իրսալ օլունան պիր ատէտի մէսքիւքեաթը Շահանէ իտարէսինճէ լէտէլ վէզին 1 տիրհէմ 5 ½ գըրաթ եանի 4 կրամ 30 սանթիմ կէլմիշ վէ պունուն տարպ սուրէթիյլէ իմալ օլունմաեըպ խոաղէ գըլընտրը վէ թէրքիպաթը մատէնիեէսինին գալայ վէ գուրշուն վէ պագըր խալիթէսինտէն իպարէթ վէ գալպ օլտուզու պիլ մուայեէնէ անլաշըլմըշ օլտուզունտան, սաեիր մահէլլէրտէ տախի իճրայի թէգայեիւտաթ իլէ պէյլէ գալպ չէյրէք կէօրիւլտիկի հալտէ, մուամէլէյի լաղըմէնին իյֆասը խուսուսունու թաամիմէն վիլաեէթլէր վէ միւսթագիլ լիվալար իլէ Զապթիեէ նէզարէթի ալիեէսինէ լիւզումը թէպլիղինի միւթէզամմին Մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն մէպուս թէզքէրէնին լէֆֆիյլէ իճրայի իճապը պա թէզքէրէյի Սամիեէյի Սատարէթէնահի էմր ու իզզար պույրուլմուշ վէ իզրարը ումումիեի ինթաճ իտէն պու միսիլլու զիւեուֆ մէսքիւքեաթընն թէտավիւլինէ իմքան պըրագըլմամագ իւզրէ թէգայեիւտաթ վէ թէտապիրի քեաֆիեէ իյֆասը լազըմէտէն օլարագ, օլ պապտէ Տախիլիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն վիլաեաթը Շահանէեէ վէսաեայի միւգթազիեէ իճրա իտիլմիշ տիր.

Ախիրէն Տախիլիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն թաամիմէն եազըլան թահրիրաթտա, Զաթալճա միւթէսարրըֆիլըղընընն իքի գրթա թահրիրաթըյլա Ռում Բաթրիգլիկինտէն իթա օլունսաք, Ատլիեէ նէզարէթինտէն պա թէզքէրէ մէրսուլ իքի գրթա թագրիր իւզէրինէ, Շուրայի տէվլէթ թանզիմաթ տաեիրէսինտէն գալէմէ ալընըպ, սուրէթի պա պույրուլթուի ալի թէվտի պույրուլան մաղպաթատա ճէօմաաթը դայրը միւսլիմէ միւնակէհաթընընն բուէսսայի բուհանիեէնին իսթիհնասընը մուճիպ պիր հալ օլմատըզընտան, վազիֆէյի նիզամիեէլէրինի իյֆա իթմէեէն բուէսսայի բուհանիեէ հագգընտա տախի, ուսուլ վէ նիզամընա թէվֆիգէն, իճապ իտէն մուամէլէյին իճրասը նուֆուս մուամէլաթընընն մուհաֆազա վէ թէթմիմ ինթիզասը իչիւն լազըմէտէն օլմասընա մէպնի, վազիֆէյի մուայեէնէյի նիզամիեէի իյֆատէ գուսուր վէ թէքեասիլի կէօրիւլէն բուէսսայի բուհանիեէ հագգլարընտա տախի միլլէթի իսլամիեէ իմամ վէ մընխթարլարը միսիլլու հիւքմի նիզամէ թէվֆիգան մուամէլէ օլունմագ լազըմ կէլէճէկի կէօսթէրիլմիշ օլտուզընտան, օլ վէճհ իլէ իյֆաի մուամէլէ օլունմասը իշար պույրուլմուշ տուր.

ԶԱՊԹԻԵԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ ԱԼԻԵԷՍԻՆՏԷՆ

Եաղ գաբանը իսկէլէսի տէյնէքճիսի Սիւլէյման, կէչէն բաշալար կիճէսի մահալլի մէզքիւր գաեէզճըլարընտան Ռիզէլի Իսմայիլի կէօքսիւնտէն թէհլիքէլի սուրէթտէ ճէրհ իտէրէք ֆիրար իթմիշ, վէ մէճրուհ խասթախանէեէ կէօնտէրիլմիշ տիր.

Գասըմ Բաշատա Եաղխանէ մէյտանընտա սաքին ճիեէրճի Եուվանըն խանէսինտէն 10 ատէտ Մահմուտիեէ ալթընը իլէ կիւմիւշտէն մատամուլ պազը էշեա վէ սաեիրէ սիրգաթ օլունմուշ իսէ տէ, սարիգ Մանուկ նամ շախս, նագտ վէ էշեայի մէզքիւրէ իլէ տէրտէսթ օլունմուշ տուր.

Իսկիւտարտա Եէնի մահալլէտէ սաքին լիմանճու Եունանը Եօրկինին օղլու շէրիր վէ սապըգալը թագըմընտան Թօբալ Ֆոթի տիւնքիւ կիւն սաաթ 3 բատտէլէրինտէ խանէնին նէրտիպան բարմագլըղընա քէնտի քէնտիսինի ասարագ թէլէֆի նէֆս իթմիշ տիր.

ՄՈՒՀԱՔԻՄԷ

ՃԷԶԱԵԻՐԼԻ ՏՕԼԱՆՏԸՐԸՃԸ ՀԱՃԸԼԱՐԸՆ ՄՈՒՀԱՔԻՄԷՑԻ ՂԱՐԻՊԷԼԷՐԻ

(Եէ-ֆէնճ մահոտէտ)

Հէյեէթի մահքէմէ պէրվէճհի աթի թէշէքքիւլ իթմիշ իտի.

Բէեիս.— Սաատ. ճէմալ պէյ էֆ.—

Ազա.— Իզզ. Գալեաքի վէ ազա միւլազիմի իզզ. Ալի Ռիզա պէյ.

Միւտտաիի ումումի.— Իզզ. Շէմսէտտին պէյ.

Զապթ քեաթիպի.— Ռիֆ. Ազիզ վէ Մէհմէտ պէյլէր.

Միւտտաիի չախսիրէր վէ մազնուլար իլէ վէքիլլէրի վէ Ֆրանսա սէֆարէթի թէրճիմանը Մ. Լուտօ վէ մահքէմէ թարաֆընտան հաճիլէրէ թէրճիման թայեին օլունան Նիյմէթուլլահ էֆ. մէվգբի մախսուսլէրինտէ օթուրմագտա իտիլէր.

Իմթի մուհաքքէմէեէ սաաթ 7½ տա պաշլանըլըր.

Մագամը ռիեասէթտէն վագը օլան էմր իւզէրինէ, զապթը սապըգ գրաաթ օլունտու. խիթամը գրաաթտա մէրգումանընն տիւքքեանլարընտա էնայի թէհարրիտէ տէրտէսթ օլունուպ, լի էճլիթթահրիլ աթրպպա տաեիրէսինէ հավալէ գըլընմըշ օլան պիր գալնէվ էճզա պիթթահրիլ կէօնտէրիլմիշ օլմաղլա ճէվապնամէ գրաաթ օլունտու,

Ճիւմլէյի մէալի, էճզայի մէզքիւրէնին պիր գըսմը նէպաթի պուլունմուշ իսէտ, էքսէր գըսմը ճիվա միւրէքքէպաթընտան վէ էճզայի միւզիրրէեէն պուլունմաղլա, ճիւմլէսինին բօլիս մէճլիսինէ թէվտի վէ իհատէ գըլընմըշ օլտուզունտան իպարէթ իտի.

Իսմաիիլ էֆ.— պիր շէյ արզ իթմէքլիկիմ միւսաատէ պուեուրունուզ բէեիս պէյ էֆ. մալիմի իհսանընըզ թիւրքճէէտէ պիր սէօզվար տըր քի, «վուղու կէօրիւլինճէ թէեէմմիւմ պօզուլուր» գավի մէշհուր տըր, շու հալտէ չիմտի շու բաբօրթ իլէ կէլմիշ օլան էճզա, պիր նէվ էճզայի մուղիրբէ իմիշ, սէմմ իմիշ. բաբօրթտան անլաշըլըեօր քի, պունլար, եանի հաճի պապալար ատէթա սէմ իսթիյմալ իտիեօրլար իմիշ քի, շու հարէքէթլէրի այնի ճինայէթ տիր. տիմէք օլուեօր քի, պու տավա իլին ճինայէթ տիեէճէկիմիզտէն իճապ իտէր քի, էվրագը թէմամը իլէ հէյեէթի իթհամիեէեէ թէվտի ի. տէսինիզ, չիւնքի, իշ մուհագգագ օլարագ, ճինաեէթ ըէնկլինի ալմըշ տըր, մա մաֆիհ, պունու եանի էվրագն հէյեէթի թէվտինի մահքէմէյի ալինիզտէն թալէպ վէ ըէճա իտէրիմ.

Գասպար էֆ.— Ըէյիս պէյ էֆ. միւսաատէնիզլէ. պիր շէյ արզ իթմէք իսթեեօրում. շու տավա քի, բուեէթի զրմընտա մահքէմէյի ալիեէնիզէ թէվտի օլունմուշ, սըրֆ հուգուգու շախսիեէտէն իպարէթ պիր տավա տըր.

Ըէֆիգիմ Իսմայիլ էֆ. չիմտի պունա պիր ճինաեէթ ըէնկի վիրմէք իսթեեօր, ֆագաթ ճանի քիմ տիր, ճինայէթ նասը՞լ իճրա իտիլմիշ տիր,

Իսմաեիլ էֆ.— Արզ իտէեիմ, մահտամ քի շու էճզա սէմմի գաթիլ տիր, կերչի պէնտէնիզ պունու պիր մալիմաթիզէրինէ սեօյլէմէեօրում պունու պիզէ պիլտիրէն աթրպպա տաեիրէսինին բաբօրթու տուր.

Իշթէ պու բաբօրթուն տէլալէ թիյլէ անլաեօրուզ քի, պու էճզա պիր նէվ սէմ, հէմտէ սէմմի գաթիլ տիր. պունու իսթիմալ իսէ ճինայէթ տիր.

Գասպար էֆ.— Պու էճզայի քիմ իսթիմալ էյլէմիշ.

Իսմայիլ էֆ.— Իշթէ պու հաճի պապալար,

Գասպար էֆ.— Քիմ հագգընտա իսթիմալ եթմիշլէր.

Իսմաեիլ էֆ.— Միւվէքքիլիմ հագգընտա գուլլանըլմըշ տըր. զիրա տէֆթինէ չըգարաճագլարընը

խոտաա վէ իսպաթ իչիւն կէրէք միւվէքքիլիմէ վէ կէրէք տիկէր միւտտաիի չախսիլէրէ իչիրտիքլէրի եէչիլ սու քի, իչտիքլէրի անտէ, պիւթիւն գուվվայի ագլիեէ վէ պէտէնիեէլէրի տիւչարը զաաֆ օլարագ, միւշահէտաթլէրինտէ տախի թէխալիւֆ վուգուա կէլմէքտէ իտի. իչթէ օ եէչիլ սու պու էֆզալար միւրէքքէպաթընտան պաչգա պիր չէյ տէկիլ իտի. ըէեիս պէյ էֆ. օ սուեու պիզ իչտիք, եանի միւվէքքիլիմ իչտի. իչտիկի իչիւն պու կիւն հաեաթըմըզ թէհլիքէտէ պուլունուեօր, հէյեէթի աթըպպա պիզիմ հաեաթըմըզը թէէմին իթմէլի. եանի, եա պու էֆզալարը սէմ տէկիլ տիր տէմէլի վէ եախօտ արզ իթտիկիմ վէճհ իլէ էվրագը հէյեէթի իթհամիեէեէ թէվտի իթմէլի վէ պու հաճի պապալարըտա թահթը թէվգբֆա ալմալը տըր,

Գասպար էֆ.— Պու եէչիլ սուեու իչիրտիքլէրէ նէ՞ մաղարրաթ կէօրմիւշլէր,

Իսմաեիլ էֆ.— Ցահա նէ մաղարրաթ կէօրէճէկիզ, պիզէ օ եէչիլ սուեու իչիրտիքլէր, (վէ միւվէքքիլի Ատիլէֆէնտիեի հէյեէթէ կէօսթէրէրէք) ազայի վիճուրմըզան պիր խայլիսինէ նագիրսէ արըզ օլտու, կէրէք պու վէ տիկէր միւտտաիի չախսիլէր օլսուն կիճէլերի թա պէսապահ ույգու ուեումագտան մահրում գալմըշլար տըր։

Միւտտաիի չախսի Մէհմէտ աղա.— էվվէթ էֆէնտիմ. պիզէ օ եէչիլ սուեու իչիրտիքլէրինտէն պէրի պիր թօհաֆ օլտուգ ույգու ուեուեամաեօրզը, սէն կէլմեօրսուն սանա չաթըեօրուզ, էօթէքի կէլմեօր օնա չաթըեօրուզ։

(Տէվամ)

ԳԱԼՊ ԼԻՐԱ ՍԻՐԻՒՃԻԼԷՐԻՆ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷԼԷՐԻ

Գալպ լիրա սիրիւճիլիքտէն տօլաը, կէչէն ձէնէ Գալաթատա տէրտէաթ օլունուգ, ճինաեէթլէ իթհամ օլունան Հիւսէյին վէ Էօմէր վէ Օսման նամ չախսլարտան Հիւսէյինին թէվգբֆխանէտէ վէճֆաթ իթմէսիյլէ, տիկէրլէրինին էվվէլքի բաղար իրթէսի կիւնիւ ճինաեէթ մահքէմէյի ալեհէսինտէ իճրայի մուհաքէմէլէրինէ իպթիտա վէ իպթիտար օլունտու։

Հէյեէթի մահքէմէ, մահքէմէյի խթինաֆ ըէեիսի էվվէլի աթուֆ. Վասաֆ էֆ. հաղրէթլէրիյլէ, ազա սաատ. Էմին վէ Թահսին վէ Թէվֆիգ վէ Նիգօլաքի էֆէնտիլէրտէն միւրէքքէպ օլուպ, միւտտաիի ումումիլիք մագամընտա տախի խթինաֆ միւտտաիի ումումիսի սաաթալիտ պէյ էֆ. հաղրէթլէրի պուլունմագտա իտիլէր։

Ռէեիս էֆ. հաղրէթլէրինին էմրիյլէ զապթքեաթիպի իզզ Ազմի պէյ, իթհամմազպաթասըյլա իթհամնամէյի օգուտուգտան սօնրա,

Ռէեիս պէյ.— (Միւթթէհիմէրէ խիթապէն) Պագըն սիզին իչին գալպ լիրա սիւրտիւլէր տէնիլիեօր, նէ՞ տիեէհէքսինիզ։

Միւթթէհիմ էօմէր վէ Օսման.— Պիզ պէօյլէ գալպ ագչէ սիւրիւճիւլիկինտէ պուլունմատըգ. հագդըմըզտա իֆթիրա տըր գապուլ իթմէեիզ։

Միւտտաիի ումումի.— Սատէտի թէչրիհէ կիրիչմէզտէն էվվէլ, թէնվիրի էֆքէարէ խրտմէթ իչին, պիր գաչ սէօզ սէօյլէեէճէեիմ. մուհաքէմէսինէ պաչլատըրմըզ գալպ սիւրիւճիւլիկի մատտէսինին էհէմմիեէթի նազարը տիգգամթը ճալիպ տիր։

Զիրա մաալիւմի ալինիզ տիր քի, հէր տէվլէթին սաթվէթ վէ միքնէթի հէր մէմլէքէթին մաամուրիեէթի էհալիսինին սէրվէթի իլէ միւթէնասիպ տիր։

Պինաէն ալէյհ, խալդը իզրար վէ սէրվէթի էհալիեի վէհն ու խալէլէ տիւչար իտէպիլէճէք հէր հալ վէ քեար պիլվիճուհ նազարը տիգգամթա սէգավար օլտուղունտան ումումա մաղարրաթը տէրքեար օլան պու գալպ սիւրիւճիւլիկինի տահի պիհազ գէն թէտգբէր մահիյէթի միւնասիպ տիր։

Մամֆիհ, վէլի իւնիյէթի պի մինէթիմիզ Բատիշահըմըզ Շէհրիեարը հիքմէթշուար վէ թաճտարը ատալէթինիսար էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին տիլխահը մաատէլէթ էլեագը իւզրէ, ճիւմէմիզին մագսէտի միւլթէզիմի վէ սէրվէթ վէ սաատէթին էսասը էհէմմի տախի ատալէթ տիր քի, ատալէթ հէր շէեէ զալիպ վէ հէր ֆէնալըզը սալիպ տիր։

Կէլէլիմ թէչրիհի տավաեա, միւթթէհիմլէրտէն էօմէր.թէվգբֆ. խանէտէ վէճֆաթը վուգու պուլան ըէֆիգի Հիւսէյին իլէ պէրապէր Կիրասօնտան վարօրա պինէրլէր. կէչէն սէնէ յուլիս իչինտէ Իսթանպօլա կէլիրլեր. կէլտիքլէրի կիւն հէմշէհրիլէրինին պիրինի պուլարագ, պօղտուրմագ իչին պիր լիրա վէրիրլեր, օտա պիր ատէմ վիրտիկինտէ գալպ տըր տեեէրէք լիրալարը եէրէ աթար վէ բօլիսէ խապէր վիրիր, պիր սաաթ սօնրա պունլար թուրթուլուր. Թուրթուլաճագլարընը էվվէլճէ հիսս իթտիքլէրի ճիհէթլէ, լիրալարը պիր մահալլէ սագլատըգլարընտան, իւզերլերինտէ պիր չէյ պուլունմամագ իսէ տէ, իճրայի թահգըգաթ վէ թէտգբգաթ իթտիրիլմէք իւզրէ, Պէյօղլու միւտտաիի ումումիլիկինէ թէսլիմ օլունուրլար. Թահգըգաթ իճրա գելընը. գալպ սիւրիւճիւլիկինէ ճիւրէթլերինէ տաեիր պիր սերբիչմէ ալընմաեարագ 11 կիւն թէվգբֆ օլունտուգտան սօնրա սեպիլէրի թախլիեէ օլունուր. պունլար գուրթուլունճա գալպ լիրալարը սագլատըգլարը մահէլտէն ալըպ, բայ իտերլեր, ապալարընին իչլերինէ տիքերլեր, Պրուսա ճիհէթինէ կիտերլեր, պիր միւտտէթ Պրուսա քէօյլերինտէ ըէնճպերլիք իթտիքտէն սօնրա, ավտէթ իտերլեր. օգոստոսուն 9ընճը կիւնիւ տիկէր միւթթէհիմ Օսման իլէ պիրլեշիրլեր. կէզերլեր իքէն բօլիս չավուշու Օսման էֆ. պունլարտան շիւպհէ իլէ կիթտիքլերի գահվէխանէեէկիտէր, կէօրիւշիւր. քէնտիլերիլերինէ գահվէ ըսմարլաեարագ մուհապպէթէ կէրմի թամմ վերիր. պու սուրէթլէ, հալլերինէ վագբֆ օլուր. սօնրա, քէնտիլերինի պիր մէյխանէտէ տերտէսթ իթտիրիր. լետեթթէհարրիհիսէյինին իւզերինտէ 10 վէ էօմէրին իւզերինտէ 8 ատէտ գալպ լիրա պուլունուր։

(Տէվամ)

ՍԱՐԱՖԻՅԵԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Մայիս 3

Էսկ. Ում. տիւն ագ. գր. Գ. Ֆ	18-37
» » » էն եիւքսէք	18-38
» » » էն աշաղը	18-36
Պու սապահ աչըլըը . . .	18-38
Իսթիգ. տախ. տիւն գաբ Գ. Ֆ.	47-32
» » էն եիւքսէք	47-37
» » էն աշաղը	47-32
» » աչըլըը . .	47-30
Մըսըր միւթահհիւտ գաբ. .	–
Պու սապահ աչըլըը	–
Սէրի Ա. . . . . Գ. Ֆ.	30-
» Բ.	18-
» Գ.	18-30
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի . . .	71-30
Ագճէ ֆայիզի	7-
Բաբօր, զուրուշ.	26-20
Հէվալէսիզ »	30-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ. . . Գ. Ֆ.	9-12
Իսթանպօլ պանգասը. . . .	7-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-35
Թրամվայ . . . . . Գ. Ֆ.	87-20

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱՆԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղուրուշտան Ղ. Փ.	
Պէեազ Մէճիտիյէ Ֆարգը .	108-38
Մէթալիք » .	102-
Պէշլիք » .	104-
Ալթընըզ » .	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-27
Ֆրանսըզ լիրասը	88-37
Բօլ	90-25
Գրիմից ալթունու	51- 7
Գարպօն գայմէսի	8-17
Ֆիօրին, % 3 » » »	10-70
Ֆրանգ, % 3 » » »	22-85
Լօնտրա, 3 այ վատ	110-20

— —

ԹԱՍՖԻՅԵԷ

	Ղրշ. Փ.
Իրի	8-20
Ուֆագ	8-30

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մա մէճլուսնիյէ խապէր ալընտըընա կէօրէ, Երուսաղէմ տիւեուն մէսէլէսի տիւն Մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէ գաթիյէն թէսվիյէ օլունուպ, էվրագը Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայր հաղրէթլէրինէ թէվտիի իլէ պէրապէր, 4000 լիրա տախի բէչինէն թէէտիեէ օլունմուշ տուր. միւթէպագը 16000 լիրա տախի Դուտս միւթէսարրըֆլըզը սանտըզընտան թէսվիյեէ օլունաճագ տըր։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հաղրէթլէրի տիւն ագշամ Օրթա քէօյէ պիլ ազիմէ, կիճէ Մաքսուտպատէ աթուֆ. Սիմոն պէյ էֆ. հաղրէթլէրի սահիլսանէլէրինտէ միսաֆիր գալմըշ տըր։

Քաղաքական ժողովուն քէնտի մուհասէպէսինի հազրը իթմէքտէ օլտուղու իչիտիմիշ տիր։

Ուսում. խորհուրդ, սօն իճթիմաընտա, Գուրդէն Յակոբ էֆ. եի կրթական Տեսուչա մուավին ինթիխապ իթմիշ տիր։

Բաթրիգխանէ ինչաաթ գօմիսիօնունուն եա պու հաֆթա վէ եախօտ կէլէճէք հաֆթա իճթիմա իյլէտիկինտէ, թայէնի մահալ մէսէլէսինի գարարլաշըրըլաճաղը, վէ ազ միւտտէթ զարֆընտա իչէ միւպաչէրէթ օլունաճաղը հավատիստէն տիր։

Նասըլքի մալիւմ տիւր, միլլէթիմիզին չէրէֆի իզ թիզասընճա, եէնի վէ միւնթազամ պիր Բաթրիգխանէյին ինչասընա տայիր օլան թէքլիֆ, Քաղաքական ժողով ըէեիսի սանիսի Զայեան սաատ. Իլեաս էֆ. հաղրէթլէրի թարաֆընտան վուգու պուլմուշ, վէ պիլ գապուլ լաղըմ կէլէն ինչաաթ Գօմիսիօնու տա իգթիտարլարը տերքեար օլան զէվաթը միւթէպէրէտէն թէչքիլ գըլընմըշ տըր։

Եէնի թէչքիլ օլունան Իզմիր Գաւառական Երեսփոխանական ժողովու ապրիլին 21 ինճի կիւնիւնէ թէսատիւֆ իտէն իլք իճթիմաընտա, քէնտի դիւանընը աթի իւզդիքը զէվաթը միւթէպէրէտէն թէչքիլ իթմիշ տիր. Ավնուա. Ղուկաս էֆ. Եսայեան Ա. Ատենապետ, Զարեհ էֆ. Թադթադեան Ա. Ատենադպիր, Կարապետ էֆ. Սէրչօյեան Բ. Ատենապետ վէ Թադեոս էֆ. Ճերմակեան Բ. Ատենադպիր։

Ժողովը մէգքիւր ազալարընտան պաղը զէվաթ, քէնտի սիւլիւք իտէճէքլէրի թարիգ հագդընտա աթի իւլ պէեան բրօկրամը հազրլամըշլար տըր։

«1. Ազգային իշխանութիւնը ժողովրդային պահել, անկախ ամէն կուսակցութիւններէ կամայլ և այլ կուսակցութիւններու հակակշռութեամբ։

2. Ազգային վարժարանները ժամանակիս պահանջմանց և պիտոյից համապատասխանող վիճակի մը մէջ դնել։

3. Ազգային արկղի ելևմուտքն որ տարեկան 450 Օսմանեան ոսկւոյ բաց մ'ունի, հաւասարակշռել։

4. Ազգային արկղի արդէն դիզուած տոկոսաւոր պարտքն, որ 8000 Օսմանեան ոսկին կանցնի, հետզհետէ նուազեցնելու և իսպառ բառնալու աշխատիլ։

5. Վերջերս հաստատուած ինչ ինչ տուրքեր, ինչպէս դպրոցական թաշակ, դերեզմանատան տուրք ուրոնցմէ անհնարին կը դանդատի ժողովուրդը, կամ մասամբ կամ իսպառ բառնալ՝ ելբ միջոցները ներեն։

6. Մասնաւոր հոգածութեան առարկայ ընել եկեղեցւոյ ներքին պայծառութիւնն և մանաւանդ քահանայից դասուն բարեկարգութիւնը։

7. Ազգային Պատրիարքարանի և Տեղական կառավարութեան հետ բարւոք յարաբերութիւններ ունենալ և համայն վիճակին մէջ անխախտ պահել հնաւանդ որդիական սէրն առ Մայր-Աթոռն Էջմիածնայ։

8. Թեմական ազգայիններու եկեղեցւոյն և դպրոցին բարեգործութեան աշխատիլ։

9. Իբր ազգային առաջնակարգ կեդրոններէ մին՝ նպաստել նաև վիճակէն դուրս գտնուած կարօտ ազգայնոց»։

Պրուսատան աթի իւլպեան մալիւմաթլար ախզ օլունմուշ տուր.

Պրուսա Գաւառական Երեսփոխական ժողովու մարտն 5ինճի բազար կիւնիւ Գեր. առաջնորդ Ս. Հայրըն ըիեասէթի թահթընտա օլարագ պիլիճթիմա, սապգդ կրօնական վէ Քաղաքական ժողովլարըն համարատուութիւնլարընը տիյնէմիշ, վէ մահը մէզպուրուն 12ինտէքի իճթիմաընտա տախի Դիւանընը, շու ամիսէքի զէվաթտան միւրէքքէպ օլտուղու հալտէ, թէչքիլ իթմիշ տիր.

Մեծ. Սերովբէ էֆ. Փափազեան, Ա. Ատենապետ, Օննիկ էֆ. Պոտուրեան Բ. Ատենապետ, Պետրոս էֆ. Վանքիեան Ա. Ատենադպիր վէ Յովսէփ էֆ. Ազամճանեան Բ. Ատենադպիր։

Մէճլիս, պատէհու կրօն. վէ Քաղ ժողովլարը թէչքիլ իթմիշ տիր։

Կրօն. ժողով.— Գեր. Տ. Արիստակէս Ծ. Վ. Վանքիեան (Առաջնորդական Փոխանորդ) Արժ. Տ. Եփրէմ, Տ. Անդրէաս, Տ. Մեսրոպ վէ Տ. Միքայէլ քահանայլար։

Քաղ. ժողով.— Մեծ. Յովհաննէս էֆ. Թաշճեան, հաճի Յարգիս էֆ. Փափազեան, Գրիգոր էֆ. Ֆիլիպէեան, Գրիգորիս էֆ. Պ. Փափազեան, վէ Օննիկ էֆ. Վարժապետեան։

Քաղ. ժողով, քէնտի իւք իճթիմաինտէ Ուսումնական խորհուրդու տա շու ամիսէքի զէվաթտան թէչքիլ իթմիշ տիր։

Մեծ. Խաչիկ էֆ. Թընկըրեան, Պետրոս էֆ. Վանքիեան, Ռաֆայէլ էֆ. Առաքէլեան, Քերովբիկ էֆ. Ս. Եավրուեան վէ Օննիկ էֆ. Պոտուրեան։

Եէնի ինթիխապ օլունան Կրօն. վէ Քաղ. ժողովլարըն թաստիգինէ տաեիր Պատրիարքական Կոնդակ Նոր-Կիրակի կիւնիւ մահէլլի մէզքիւր քիլիսէսինտէ մութանթան սուրէթտէ օգունմուշ, վէ առաջնորդ Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս սրբբաղան բէք միէսսիր պիր քարող իյրատ վէ պաղրտա խզահաթ իթա իյլէմիշ տիր։

Միւշարիլէյհ Գեր. Առաջնորդ Սրբազանըն իգտամը իլէ, Ս. Փրկիչ պիչարէկեանը իչին 150 օգդա զէյթ վէ 200 օգդա զէյթին թօբլանաբագ իրսալինէ հիմմէթ պույրուլտուղու կիպի, խասքէօյտէքի Գալֆայեան Որբանոցու իչին տախի պիր միգտար ագճէ վէ էլպիսէ իհտաեէ հիմմէթ պույրուլմուշ տուր։

Միւշարիլէյհ Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան, Պրուսա գապըճալարընը թէչրիֆ պուեուրմուշ օլան սատրբէսպագ իւպհ. տէվ. Էտհէմ բաշա հաղրէթլերինէ վիղիթա վիրիպ, իհթիրամա գապուլ պույրուլմուշ, վէ պիր սաաթ գատար միւլագաթ իթմիշ տիր։

Միւշարիլէյհ Էտհէմ բաշա հաղրէթլերի ֆէրտասը կիւնիւ, Առաջնորդարանտա Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազանա իեատէյի վիղիթա վիրմիշ, վէ իհթիրամաթը ֆայիգա իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։

Թօգաթատան շու ամիսէքի էսէֆ օլունաճագ մալիւմաթ եապըլմըշտըր։

Մէքթէպլիմիզին սէֆիլ հալինտէն նաչի, միլլէթիմիզ սիւպհանընան 450 էֆէնտիլէրինտէն զիսատէսի ճիղվիթլէր մէքթէպլինէ կէթմէքտէ ալընըլըր։

Պատրիարքական փոխանորդումուզ Այվազեան Գեր. Տ. Եղիշէ Ծ. վարդապետ, Ս. Զատիկ միւնասիպէթի իլէ մահէլլի մէզպուր Գալֆալիկ առաջնորդարանընա իեատէի վիղիթաեա ազիմէթինտէ, Վերա. Արսէն վէ Ներսէս դերապայծառլար, ճիղվիթլէրտէն պահս իլէ,

«Ճիղվիթ բարազլարը պուրատա քիլիսէ վէ մէքթէպ քիչատ իթտիքլէրինտէն, վէ հեր չէյլերի մէճճանէն օլտուգտան պաչգա պարը հէտիեէլեր տախի վիրտիքլէրինտէն, էհալի (Գալֆալիկէր) պիղիմ քիլիսէտէն սօղումագտա, վէ տաեիմա անլերին քիլիսէսինէ կիթմէքտէ, վէ հեր նէվի աեին ու ատէթլերի օրատա իճրա իյլէմէքտէ, վէ քէղալիք էվլատլարընը տախի անլերին մէքթէպլինէ կէօնտէրմէքտէ տիրլեր։ Մէքթէպլերի տօղմուշ տուր, վէ քիլիսէ տէրուինտէ իսէ, էհալի թարաֆընտան եագըլաճագ մուհիսը պիլէ բարասըզ տըր. իմտի, պու հալ պէօյլէճէ տէվամ իտէր իսէ, աշ կիւնտէն պուրատա էրմէնի-գալֆալիկի գալմաեաճագ տըր» տէմիշլեր, վէ բէք չօղ էսէֆ պէեան իթմիշլեր տիր։

Սիվաս Ֆրանսըզ վիս դօնսօլոսու Մ. Գրօտ, մահը հալին 16ըսընտա թօգաթա վասըլ օլմուշ, վէ ճիղվիթ փափազլարը թարաֆընտան պիւյիւք իսթիրամա գապուլ օլունմուշ տուր։

Գեր. Պատրիարքական փոխանորդ Հայր, ֆէրասը կիւնիւ միւմանիլէյհ զաթա վիղիթա վերմիշ, վէ պիրազ միւտտէթ սօնրատա միւմանիլէյհ վիս-Դօնսիլ Այվազեան Գեր. Տ. Եղիշէ Ծ. վարդապետ իատէյի վիղիթա իյլէմիշ, վէ հիյնի միւլագաթտա, դօնսօլոսը միւմանիլէյհ, չօղ տէֆա միւքեալէմէլի ճիղվիթլէր հագդընտա նագլ իլէ, «պաղէն ճիղվիթ փափազլարընա տախի վիղիթա վերմէքտէ մի տիր» տէյի սիւալ իյլէտիկինտէն, Գեր. Եղիշէ վարդապետ տախի, հէնուզ անլեր թարաֆընտա հիչ պիր վիղիթա վիրիլմէտիկինի պէեան իթմիշ տիր, վէ վիս դօնսիլ տէ, անլեր իլէ տայիմա տօսթանէ պիր սուրէթտէ պուլունմասընը թավսիյէ իյլէմիշ տիր։

Պունուն իւզերինէ Գեր. Եղիշէ վարդապետ տախի, Միլլէթիմիզ սիւպեանընտան պիր չօղլարըն, անլերին մէքթէպլինէ կիթմէքտէ օլտուղլարընը, վէ քէնտի վազիֆէյի մուգատտէսէսի իդթիղասընճա, մէքթէպլերիմիզ Նիզամընա կիրտիկինտէ, մերգուման չօճուգլարը ալմաղա չալըշաճաղընը պիլտիրտիկինտէ, միւմանիլէյհ վիս դօնսօլօս, «կէրչի օլ պապտէ քիմսէնին պիր չէյ սեզյէմէկէ հագդը օլամաղ, լաքին ճիղվիթլէր մէքթէպլինտէ գալմադ իսթէեէն չօճուգլարտա իճպար իտիլմէմէլի տիր» տէմիշ տիր։

Տ.

Ազգային Ժողովոյ ԺԳ. նիստն տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ուրբաթ, 5 Մայիսի Խորհրդարան Ղալաթիոյ։

Ատեանը պիտի բացուի ժամ 3ին 7 ին և փակուի 10 ին։

Կը հրաւիրեմք Ազգային Երեսփոխանները որ հաճին ներկայ գտնուիլ

Մնամք աղօթարար

ՅԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՕԼՍՈՅ

2 Մայիս 1889

ՄԷԳԱԼԷԼԷՐ

—

Կրթական խնդիրն առ մեզ։ — Մանզումէի էֆֆեարն ի գիւղօրէս։ — Կրթական նամականի։

Աղմուկ՝ բազում, աղաղակ՝ յոյժ։ հապա գործ։

Երբ խնդիրն Ազգ։ դաստիարակութեան վրայ էր ամենքս ալ մէն մի պերճախօսներ դարձած լինելու յատակնութեամբ մեզ օգնութեան կոչելինք բացատրութեան ամենէն նրբին ձևերն, ոճի ամենաբարձր տեսակներն և արտասանութեան ամենափափուկ շեշտերն, որք սակայն գրեթէ ոչ առ այլ ինչ ծառայեցին, բայց ի տալ մեզ այն հրպարտ ու վաղանցիկ հաճոյքն, զոր մերթ երկարաձիգ ծափահարութեանց փոթորիկն կը ծնուցաններ ի մեզ, ու երբ տաճնախօսական բեմէն վար կիջնէինք հեռանալով՝ անդին խոհուն դէմքեր տեսակ մը յուսահատութեամբ գլուխնին շարժելով կըսէին, բարէ՛, յառաջադիմելու համար շարժելէ զատ ամէն բան գիտեմք ու կընամք։։։։ Կրթական խնդիրն գիտութեամբ ու դաստիարակութեամբ լուծելի խնդիր մը լինելով՝ շատ բնական էր որ, դպրոցական ճառերն խնդրոյն լուծման պիտի չկրնային բերել նշանակելի նպաստ մը, և ոչ միայն այսչափ, այլև նոյն խնդիրն պիտի վերածէին ուրիշ ոչ նուազ ծանրակշիռ խնդրոյ մը — կրթական բարենորոգման խնդրոյն, որում մանքան պիտի նպաստէին որքան նպաստեր էին արդէն բուն կրթական խնդրոյն։

Թէ հիմնական բարեկարգութիւնք հիմնական ու դրական միջոցներու կը կարօտին, հասկանալի և անուրանալի է անշուշտ։ խօսելով սակայն մեր կրթական բարեկարգութեան վրայ, մեր վարժարանաց արտադրած արդիւնք՝ ցաւ է մեզ խոստովանիլ թէ՝ կրթական հիմնական բարեկարգութեան մը ստիպողական պէտքն կը հաստատեն մանաւանդ քան թէ առ այն մեր ի գործ դրած միջոցներուն դրականութիւնն ու հիմնականութիւնը։ իրաց այս վիճակին առջև իսկ եթէ ոչ ոչ ինչ՝ շատ քիչ բան կընենք տակաւին, և ուստի կրթական բարենորոգման մասին մեր բանից և գործոց վրայ բաղդատական տեսութիւն մը դժբաղդաբար չբերեր ըստ մեզ այս իրողութեամբ ևս կրնայ բացատրուիլ վարժապետաց և այլ հանրային պաշտօնէից տխուր ու անախանձելի դիրքն ու վիճակ։

Եթէ վարժապետութիւնը պիտի բարձրայնէ մեր կրթական մակարդակը, ապա պէտք է որ անարժանք զրկուին գործել գերկիր։

Սա՛ ևս յիշել արժան է թէ՝ մանուկը իւր իսկապէս բարձր ու ճըշմարիտ կոչմանը մէջ չէ ըմբռնուած դեռ առ մեզ։ սովորաբար, հօրն համար՝ որդին նախ իւր ժառանգորդն է պարզապէս, ապա՝ նեցուկ մը իւր առօրեայ գործառնութեան ու ընտանեաց պահպանութեան դործին մէջ, և վերջի վերջոյ մխիթարութիւն մը պիտի լինի այն իւր հաւանական ծերութեան օրերուն մէջ, յիւրումն ծանօթ անձուկ սահմանի՝ հնութեան չափ ալ սխալ այս ինքնասիրական ըմբռնումը ուրիշ պատճառ մ՚է, որով շատչեն հետաքրքիր ծնողք ճշմարիտ դաստիարակութեան հարցումն։ Իսկ երբ պահ մը թողլով ընտանեական շրջանակն՝ մտնենք մեր ազգային վարժարանաց վերատեսչութեան շրջանակաց մէջ, Աստուա՛ծ իմ, ինչ ահռելի դէմքերու պիտի պատահիմք արդեօք, դէմքեր՝ ուրոյ ըմբռնումն ոչ ինչ նուազ սխալ է՝ ըսեմք մեղապարտ քան զծնողացն, այս շրջանակաց մէջ, զանազան վատութիւնը զանազան ձևերու տակ երբեմն ա՛յնքան յառաջ կերթայ սանձարձակ որ, մինչև իսկ մանկութիւնը, ազգին յոյսն ու ծաղիկը կը մատնէ վատաբար տգիտութեան ու անբարոյականութեան ձեռք, որպէս զի յաջողի պատառ մը հաց դնել անօթի բարեկամին կամ մերձաւորին խստապահանջ ստամոքսին մէջ։։։։

Այս մասին առ այժմ այսչափ։

* * *

Մէկ կողմանէ մեր կրթական անախանձելի վիճակն յառաջ բերող պատճառներն ի վեր հանած ատեն, միւս կողմանէ պէտք է խոստովանիլ թէ՝ մեր ազգային կենաց մէջ մխիթարական երեւոյթներ պակաս չեն։

Մանկավարժութեան թողլով քննել ու հաստատել թէ՝ Մանզումէի էֆֆեարի ընթերցումը օգտակա՞ր է թէ անօգուտ կամ վնասակար մեր ազգային ուսանողութեան դասական ընթացքին, մենք տակաւին իւր մխիթարական երեւոյթ մը պիտի նշանակեմք բարեսիրտ ազգայնոց ոմանց այն նուէրներն որոց շընորհիւ Մանզումէ սկսաւ մուտ գտնել մեր ազգային գիւղակ, աղքատիկ վարժարանաց մէջ։

Ազգային դաստիարակութեան մեծ գործին առջև գիւղացին և իւր մանուկն իրաւամբ արժանի են լուրջ ուշադրութեան։ ապրի՛ն ուրեմն նոքա, որք այս կամ այն ձևի տակ կը հաստատեն թէ չեն մոռցած խղճալի գիւղացին։ ապրի՛ն և այն կրթասէր ու առատաձեռն ազգայինք որք ջանադիր են և պիտի լինին նաև կատարելապէս գաւառական թերթ մ՚ընծայել զՄանզումէ,

Մանզումէի էֆֆեար զուրկ չէ գաւառական թերթի մը լինելու արժանի հանգամանքներէ ևս։ ուրեմն պէտք է որ աղքատ գաւառացին զուրկ չմնայ Մանզումէէն։

Այն օր՝ յորում Հայ ածխագործին մրոտ ձեռքերն ու փոշելից աչքերն լչնան Մանզումէի շահեկան էջերուն և այլ հեղինակութեանց վրայ, տարակոյս չկայ թէ դաստիարակութեան գործն ալ մեծապէս պիտի նպաստի։

* * *

Թող ներուի մեզ յայտնել ասա գաղափար մը կամ փափաք մը որ, կը կարծեմք թէ պիտի համապատասխանէ նաև այն կրթասէր և առատաձեռն ազգայնոց նպատակին որք կուզեն և յետ այսորիկ պիտի ուզեն անշուշտ ծաւալել զՄանզումէ ի գիւղօրէս, յազգային վարժարանս և ամեն ուրեք։

Հարկ չկայ երկարօրէն բացատրելու թէ զեւրոպա զբաղեցնող դէմքեր ու դէպքեր զբաղման լաւագոյն տեսակը չեն կարող ընծայել Հայ-ուսանողութեան։ ուստի կը փափաքիմք բացուած տեսնել Մանզումէի մէջ կրնկոն նամակներու էջ մը, ուր, ուսանող ընթերցողք կարենային դտնել սրտի և մտաց օգտակար և առողջարար սնունդ։

25 ապրիլ 89 Պալըքէսիր

ՊՕՂՈՍ Ց։ ՃԻՆՃԻՀԱՆԵԱՆ

ՄԷԹՔՈՒՊԼԱՐ

—

Զօրլու միլլէթի էրմէնիական քիլիսայի ճեմիյեթ ռեյեթի ալիսինե նամիզայի մուռիպպանեմ տիր։

Պու հաֆթաքի Մանզում վէ Աբեթ միֆիտ ճէրիտէլէրինտէ նէյը օլունան ըէսմի պիր գըրթա նամիգանըզ վասըթասըյլա, էն մէսէրրէթպախշ վէ էն կիւզէլ հավատիսի օգուտարագ, չօգ մէմնուն վէ մէսբուր օլտուս։ զիրա, Գեր։ Հմայեակ որբաղանըն բէտէրանէ թէչվիգի իւզրէ, գասապանըզտա վագը զիւքիւր վէ իւնաս մէքթէպլէրիմիզին միւճէտտէտէն ինչա իտիլմէսի հագդընտա, ճիւմլէնիզ միլլէթբէրվերանէ պիր հիսսիյեաթ իլէ եէքտիլվե եէքճիհէթ օլուպ, լազըմ կէլէն սայու զայրէթտէ գուսուր իթմէպիքտէն մատտա, նասըլքի մալիւմի ալիլէրինիզ տիր, պու կիպի պիւեիւք իշլեր, տայիմա մուհապպէթ իլէ խէթամբէզիր օլմասը կէրէք տիր։ ինչաալլահ ու թաալա, սաեէյի մէարիֆվաեէյի հազրէթի Բատիշահիտէ, ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա իքմալ օլունարագ, նիյեէթի մէմտուհէնիզէ վասըլ օլուրսունուզ։ վէ օլ վագըթ, քէնտիմի, Զօրլուլու կիպի պախթիեար ատտ իտէճէկիմ տիր։ իմտի, պու պապտէ, սաղիր ու քէպիր ճիւմլէնիզի թէպրիք իթտիքատէն սօնրա, ճէնսպը Հագդտան մուհապպէթ վէ ասայիշի քեամիլէ թէմէննի իտէրէք, Քրիստոսաանդ ողջոյն վէ օրհնութիւն ճիւմլէնիզէ թագտիմէ միւսարաաթ գըլընը։

Մնորվզ Բէնյ։ Տ։ Մեսրվզեան
Ս։ Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ

1889 ապրիլ 19, Գալաթա։

(Մանզում)

Միւմիլէյհ Տէր Հայր, ալտըղըմզ մալիւմաթա կէօրէ քահանալըգտան էվվէլ մահէլլի մէզպուրտէ պիր դաչ սէնէ մուալիմիլիք իթմիշ օլտուզունտան, պալէատէքի հայեանը թահսին հիւսնի թէվէճճիհիւ պէեան իյլէմիշ տիր։

Խմբագիր,

Խասգիւղի Աղքատասիրաց Խնամակալութիւնը պարտ անձին կ՚համարի հրապարակաւ իւր սրտագին շնորհակալիքն յայտնել հետեւեալ Մեծապատիւ և ազնուասիրտ անձանց որք՝ ինչպէս ամեն պարագայի մէջ՝ այս անգամ ևս Ս։ Զատկի տօնի առթիւ իրենց նիւթական սիրայօժար նուէրներով բարեհաճեցան մխիթարել թաղիս բազմաթիւ անտէրունչ աղքատներն։

Ի դիմաց Աղքատախնամ
Խնամակալ։ Խասգիւղի
Ատենապետ Ատենադպիր
Գ։ Մարտիրոսեան։ Գ։ Թէրզեան։

24 ապրիլ 1889, Խասգիւղ։

ՑՈՒՑԱԿ
ՆՈՒԻՐԱՏՈՒ ԱՆՁԱՆՑ

Մեծապատիւ Տէարք

Գեր։ Յակոբ Ծ։ Վրդ։ Քարոզիչ Խասգիւղի	20
Վսեմ։ Աբիկ էֆ։ Ունճեան	100
Աւետիս Պարոնեան	60
Աբրահամ Նարլինեան	27
Աւետիս Յովհաննէսեան	10
» Պալըգճեան	10
» Քազանճի	5
» Կարապետեան	5
Աւագ Էֆմէքճի	5
Բարեպաշտ Ոմն	20
» »	20
Բարթիկ Կարապետեան	10
Բարունակ Մելգոնեան	5
Գարեգին Մելիքեան	40
Գրիգոր Թափառօֆ	40
Գաբրիէլ Նէշտէրճեան	20
Գրիգոր Ինճիճեան	20
Գէորգ Տէմիրճեան	20
Գաբրիէլ Կարմիրեան	10
Գրիգոր Պալըքճեան	10
Գաբրիէլ Նշանեան	10
Գառնիկ Հայկեան	10
Գարեգին Սիմոնեան	10
Գալուստ Ռափայէլեան	10
Գալուստ Քայքճեան	5
Գառնիկ Յակոբեան	5
Դանիէլ Թոկրեան	20
Եղիա Շահպազեան	169
Ենովք Օգուզմուշեան	20
Եսայի Արզրեան	10
Երամ Երկաթագործ	5
Թորոս Բարաղամեան	20
Թադէոս Հիւսէյինճեան	10
Աղն։ Իսկուհի Տկ։ Տէմիրճիպաշեն։	10
Լեւոն Հաճիեան	10
» Սարգիսեան	10
Խաչիկ Սարգիսեան	5
Խաչատուր Զաւուշեան	5
Կարապետ Թիրեաքեան	20
» Բարսեղեան	20
» Տէմիրճի	10
» Քափամաճեան	10
Կրօն Միքայէլեան	5
Հաճի Պատուր	20
» Կարապետ Էպէեան	20
Համբարձում Ճիյէրճեան	20
» Իրէքճեան	20
» Քափամաճեան	10
» Քօմէսիոնճի	10
Հաճի Մերոն	10
» Մարտիրոս	10
» Միմի Նիքօլա	10
Հայրապետ Լրօնեան	10
Ճանիկեան Եղբարք	40

(Տեվ։)

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ
Մասնաւոր դարման
Գաղղիական ախտից, եւ ծնընդական գործարանաց։
Կալաթա, կամուրջին գլուխը, Թիւ 5։

Սապէգ Մամուլուն սահիպ իմթիեազը Այվազեան էֆէնտի, Գալաթատա Բէնչէնպահչ-պազարընտա, Իրսի խանընտա պիր մաղազա քիւչատիյէ, Նէֆիս զէյթուն եազը, վէ էջզիզ շարապ, վէ մաստիգա վէ էն ալէա ճինատէնտէ սապուն, վէ քէզալիք էնվայի նէֆիս գօնեագլար, վէ հաթթա ժօրժ Սալամոն գօնեազը տախի կէթիրթմէքտէ պուլունտուզունտան, մէնիուն օլմալարընը արզու իտէն զաթլարըն թէչրիֆլերի իսթար վէ տավէթ օլունուր։

Պողչա առասընտան պիր սէնէլիքտէն երկիրմի սէնէլիկէ գատար էսկի շարապլար իլէ, Գըզրըսըն տախի Գումանտարիա թէմմիեէ օլունան շարապլարը պուլունտուզունտան, լիւզումու պուլունան զաթլարըն մալիւմաթը օլմագ իւզրէ, իլան օլունուր։

ՏՕՔԹ։ ՌԱՖԱԷԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Իսթանպօլտա Քէօբրիւ պաշընտա վագը Քիւչիւքեան պիրատէրլէր էճզախանէսի եանմըշ օլտուզունտան, տօգթօրու միւմարիէյի, պունտան պէօյլէ հէր սալը, վէ բէնչէնպահչ, վէ ճիւմաա իրթէսի կիւնլերի, սաաթ 4 տէն 8 է գատար, Պաղչէ-գարուսունտա Իքիգաբուլու նամ էճզախանէտէ, վէ չարշէնպահչ, վէ ճիւմաա, վէ բազար կիւնլերի տախի, այնի սաաթտա, Շահզատէ-պաշընտա Տիրէքլէր-արասընտա քեատին 74 նիւմէրօլու Անուշեան էճզախանէսինտէ պուլունաճագ տըր։

Յովհաննէս Ց։ Պալըգճեան էֆէնտի եազըխանէսինի թէքբարէն Պիւեիւք եէնի խանտա, իւսթ գաթտա 38 նիւմէրօլու օտաեա նագլ իտէրէք, քէմաֆի իւս սապէգ հէր նէվի ումուրու թահրիրիյեէ վէ պիզզաթ իճասյի վէքեալէթի տասվիյեէ, վէ միւմէյիզլիք, վէ բույեէթի մուհասէպէ վէ սայիրէ իլէ իշթիղալ իթմէքտէ տիր։

Երկիրմի պէշ սէնէտէն մէրթէճավուզ տուր քի, պուլունմուշ օլտուզու միւթթէլիֆ մէէմուրիյեէթլէրտէ, վէ խուսուսի իշլերտէ քէսպ իթտիկի թէճարիպի ատիտէ սէմէրէսի օլարագ, թարաֆընա միւրաճաաթ իտէն ասհապը մէսալիհի, վէ խուսուսիյլէ, թէմեիզ վէ խթինաֆը տավ զրմընտա, թաշրատան իշ իհալէ իտէն զէվաթը, սուհուլէթլի թարիգէր, վէ էմնիյեթպախշ մուգավէմէլէրլէ խոշնուտ իթմէքտէ խուսկինի պէեան իտէրիզ։

Միլլէթիմիզէ մաարուֆ վէ լիսանը լէթաֆէթրէսանը Օսմանիէ աշինա, չէհատէթնամէլի արզուհալը վէ տավ վէքիլլէրինտէն Աբգարեան Գրիգոր էֆէնտի, Մահմուտ Բաշատա, Պէզճիլէր խանընտա 2 նիւմէրօլու օտատա, միւրաճաաթ իտէն ասհապը մէսալիհէ հէր նէվի քիթապէթճէ մուավէնէթ, վէ էտէլ իգթիզա վէքեալէթլէրինի գապուլ վէ տէրիհտէ իթմէքտէ ղլաուզունտան, մէմնուն գալմագլըզը արզու իտէն զէվաթը, էֆէնտիի միւմաիլէյհէ, քէմալի էմնիյեթլէ միւրաճաաթ իթմէլէրինի թավսիյէ վէ նասիհաթ իտէրիզ։

ՄԷՇՀՈՒՐ
ԻՔԻ ԳԱԲՈՒԼՈՒ
Է՛ՃԶԱԽԱՆԷ
Վ։ ՍԻՆԱՊԵԱՆ

Ն։ 32, ՊԱՂՉԷ-ԳԱԲՈՒ, Ն։ 32

1753 ՏԷ ՔԻՒՇԱՏ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏՈՒՐ

—

Իչպու էճզախանէ չքիւչատը թարիխինտէն չիմտիեէ գատար կիւզէրան իտէն 136 սէնէ միւտտէթտ, կէրէք էճզալարընն նէֆտսէթինտէն, վէ կէրէք սայիր էճզախանէլերէ նիսպէթէլէ ֆիյեաթճա էհվինիյեթինտէն նաչի, միւհթէրեմ միւշթէրիլերինն թէվէճճիհիւլէրինի գազանմիշ, վէ պու թէվէճճիհաթըն իտամէսի իչին, Սինապեան էֆէնտիլեր, հեր տիւրլիւ ֆէտաքեարլըղը իսթիեար իթտիքլերի կիպի, պու քէրրէ տախի էվրօրատան եէնի էճզա վէ մուսլիճաթ ճէլալ իյլէմիշ օլտուգլարը, վէ եարընդ բէնչէչէնպահչ կիւնլերի, մէճճանէն մուայեէնէ իմմէք իւզրէ։ Ֆրանսա աթըպպայի հազրգասընտան պիր Տօգթօր իլէ, քէզալիք կէօղ խասթալըգլարընա պագար տիկեր պիր Տօգթօրտան մատտա, Ֆրանսա, վէ Ինկիլթէրրա, վէ Ալմանեա խասթախանէլէրինտէ բէք չօգ միւտտէթ պուլունարագ, չօճուգ խասթալըգլարընտա, սըրճաճ թէտավիսինտէ, էմրազը ճիլտիրէ վէ էֆրէնճիրէ վէ բահիմ խասթալըգլարընտա իքմալի ամէլիյեաթի իլէ քէնդի չէօհրէթ իթմիշ օլան պիր Տօգթօրուն տախի մէգբիւր էճզախանէտէ հեր կիւն մէվճուտ պուլունաճաղը իլանու պէեան օլունուր։

ԶէՅԼ։ — Պու էճզախանէտէն պաղա Իսթանպօլտա Իքի-գաբուլու էճզախանէ եզգ տուր։

ԻԼԱՎԷԼԻ
ՄԻՑԹԱՀ ԻՒ ԻԻԼՈՒՄ

Եանի

Քիթապէթի Օսմանիյէէնին սուհուլէթէ թահսիլ իչին բէք գօլայ պիր ուսուլ։

Միքթահ իւլ իւլումուն պիրինճի վէ իքինճի տէֆքաքի թապը 10-15 զուրուշա սաթըլարագ, էեատիի նաստա վէ ալէմի մաթպուաթտա նիւսխէլէրի գալմամըշ իքէն, պու տէֆքաքի թապը սալիսինէ, իլակէլի վէ միւճէլլէտ օլտուզու հալտէ, 6 զուրուշ պիր գըյմէթի ճիւզիյեէ թագտիր իտիչիմտախկ, թէլամիզէեէ պիր խրտմէթի թէսհիլիյեէ տիր զանն իտէրիմ։

Քիւլլիյեէթլէ միւպահաա իտէնլերէ սգօնթծ տախի օլունուր։

ԳԱՍՊԱՐ Պ։ ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

Էսէրի

ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԱԲԻԿԵԱՆ

Հէր քիմ լիսանը Օսմանիին ուսուու էսրարը քիթապէթինի քէնտուքէնտուեէ վէ սուհուլէթլէ թահսիլ միւրատ իտէր իսէ, մէզքիւր էսէրի պէրի կիւզիտէէն պիր նիւսխէ իտինմէպինի թավսիյեէ իտէրիզ։

Ֆիյ 100 բարա։

ԹՇՈՒԱՌՆԵՐ

Զիլինկիրեան էֆէնտի թէրճէմէսի օլուպ, վէ Պէրպէրեան տպարանտա բէսիմլէր իւլ միւզյէեն օլտուզու հալտէ թապ ու թէմիլ օլունմագտէ պուլունան մէգբիւր նատիր իւլէմտալ քիթապը եէտինմի ճիլտի տանիր չըզմիլ տըր։

ԹԷՍՍՏԻՒՑԱԹԸՄ
Միւթէրճիմի
ՍԻՄՈՆ ԳԱԵՐԳՃԵԱՆ

Ֆիեաթը 1 զուրուշ

Պիր դաչ իսթիֆատէլի նասիհաթ ու հիքեաեէեի հավի օլուպ, ինկիլիզէ վէ Ֆրանսըզճատան թէրճիւմէ օլունմուշ տուր։

Թաշրատան, Տէրսաադէթտէ գումանթօ խանընտա քիթապը վէ գօմիսիօնճու Սիմոն էֆէնտի իտարէսինէ պիր ղ։ լրգ բօսթա բուլու կեօնդերիլտիկի հալտէ, բօսթա իճրէթի ալմագսըզըն, սիւրաթը միւմքինէ իլէ մահէաինէ լրտալ օլունուր։